

Praćenje suđenja za ratne zločine - Jamstvo procesa suočavanja s prošlošću i održivosti pravosudnih reformi u Hrvatskoj

Osijek, Zagreb, 2. travnja 2013.

Dvotjedni izvještaj o suđenjima za ratne zločine

Okrivljeniku izručenom iz Srbije 3 godine zatvora za zločin u Bapskoj

Nakon provedenog obnovljenog postupka Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku 20. ožujka 2013. osudilo je Radojka Radmilovića na 3 godine zatvora zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, počinjenog nad hrvatskim civilima u Bapskoj.

Radmilović je, zajedno s još osmoricom okrivljenika, 2004. godine u odsutnosti proglašen krivim i osuđen na kaznu zatvora u trajanju od 3 godine. U prosincu 2011. godine uhićen je u selu Martinci kod Sremske Mitrovice, u Republici Srbiji, gdje je živio kao izbjeglica. S obzirom da nije državljanin Republike Srbije, 2012. godine izručen je Republici Hrvatskoj.

Vijeće za ratne zločine Županijskog suda u Osijeku ostavilo je na snazi presudu iz 2004. godine, osim u dijelu činjeničnog opisa, s obzirom da je optužnica precizirana u siječnju 2013. godine. Konkretno, Radmilović (rođen 1974.) osuđen je što je, od polovice 1992. do svibnja 1995., zajedno sa još nekoliko okrivljenika sudjelovao u zastrašivanju i protjerivanju 69 osoba hrvatske nacionalnosti; osobno istjerao iz kuće osobu hrvatske nacionalnosti, u koju se odmah uselila osoba srpske nacionalnosti iz zapadne Slavonije; prijetio jednoj ženskoj osobi da mora iseliti ili će dobiti batine te joj oduzeo zamrzivač, te nasilno ušao u kuću jedne osobe hrvatske nacionalnosti.

Pero Đermanović i Dubravko i Ljubiša Čavić po treći puta proglašeni krivima

Dana 26. ožujka 2013. objavljena je presuda Vijeća za ratne zločine Županijskog suda u Zagrebu kojom su nakon provedenog trećeg (drugog ponovljenog) postupka optuženici Pero Đermanović, Dubravko Čavić i Ljubiša Čavić proglašeni krivima zbog kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, počinjenog u Stublju, Graboštanima te Donjem i Gornjem Hraštovcu – selima uz Unu kod Hrvatske Kostajnice. Đermanoviću je izrečena kazna zatvora u trajanju od 9, Dubravku Čaviću od 7, a Ljubiši Čaviću od 2 godine.

Okrivljenici su proglašeni krivima što su kao pripadnici nelegalnih oružanih formacija tzv. SAO Krajine protuzakonito zatvorili, mučili i ubili civila Vladimira Letića (Đermanović i Dubravko Čavić) te što su (Đermanović i Ljubiša Čavić) zapalili kuće Steve Karanovića i Ive Karanovića, civila hrvatske nacionalnosti.

Okrivljeni Đermanović i Ljubiša Čavić prisustvovali su suđenju. Tijekom trajanja trećeg (drugog ponovljenog) postupka branili su se sa slobode, no na objavu presude nisu došli. Okr. Dubravku Čaviću suđeno je u odsutnosti, jer je nedostupan pravosudnim tijelima Republike Hrvatske.

Optužnica je u ovome predmetu podignuta 2009. godine. Vrhovni sud Repulike Hrvatske do sada je dva puta ukidao prvostupanjske osuđujuće presude – Županijskog suda u Sisku, a potom i Županijskog suda u Zagrebu, kojom su okrivljenici osuđivani na kazne zatvora u približno sličnom trajanju.

Iako je *Zakonom o kaznenom postupku* propisano da će nakon objave presude predsjednik vijeća ukratko iznijeti razloge presude, predsjednik raspravnog vijeća u ovome slučaju to nije učinio, navodeći da nije dužan javnosti objavljivati razloge odluke ukoliko okrivljenici nisu prisutni objavi presude. Po nama takvo mišljenje nije utemeljeno u odredbama ZKP-a.

Donijet nalog o provođenju istrage protiv 44-godišnjaka zbog ratnog zločina protiv civilnog stanovništva

U priopćenju Županijskog državnog odvjetništva u Osijeku od 27. ožujka 2013. navedeno je odvjetništvo donijelo nalog o provođenju istrage protiv hrvatskog državljanina (1969.) zbog osnova sumnje na počinjenje kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz čl. 120. st. 1. OKZ-a RH. Postoji osnova sumnje da je 44-godišnjak tijekom veljače 1992. godine u Vukovaru zajedno s još jednim pripadnikom srpskih paravojskih postrojbi, obojica naoružani vatrenim oružjem i bombama; u namjeri ponižavanja i izživljavanja nad preostalim pripadnicima nesrpskog stanovništva, uz prijetnju smrću silovao dvije civilne ženske osobe (1948. i 1957). Suci istrage Županijskog suda u Osijeku je predloženo određivanje istražnog zatvora protiv osumnjičenika zbog opasnosti od bijega i posebno teških okolnosti pod kojima je djelo počinjeno.

Probna iskapanja u Sotinu

Sredinom ožujka djelatnici Ureda za zatočene i nestale Vlade RH započeli su s probnim iskapanjima u Sotinu, na lokaciji Ciglana, gdje je bilo mjesto primarne grobnice ubijenih sotinačkih civila. Pokušava se pronaći sekundarna grobnica trinaestero Sotinčana ubijenih 27. prosinca 1991. godine. Za vrijeme ratnih događanja ubijeno je ili nestalo 64 stanovnika Sotina nesrpske nacionalnosti. Od navedenog broja 31 osoba do danas nije pronađena.

Probim iskapanjima nazočili su i djelatnici Komisije za humanitarna pitanja i nestala lica Republike Srbije. U Srbiji je početkom veljače započela istraga protiv dvojice pripadnika milicije i Teritorijalne obrane Sotin zbog sumnje da su 1991. godine ubili 16 civila hrvatske nacionalnosti.

Zbog zločina počinjenih u Sotinu Županijsko državno odvjetništvo u Vukovaru 2007. godine podiglo je optužnicu protiv Milana Ostojića i još 16 okrivljenika, no do danas za zločine u Sotinu nitko nije osuđen.

Prosvjedi logoraša bivšeg logora Morinj

Logoraši koji su za vrijeme agresije na Dubrovnik bili zatočeni u crnogorskom logoru Morinj, 24. ožujka prosvjedovali su na graničnom prijelazu Karasovići, jer smatraju da se kazneni postupak koji se u Podgorici vodi za zločine počinjene u navedenom logoru pretvorio u pravosudnu farsu. Najavili su da će zatražiti da se postupak provede pred hrvatskim pravosuđem „jer crnogorsko pravosuđe opstruira ovaj postupak“.

Na Višem sudu u Podgorici u tijeku je treći (drugi ponovljeni) postupak protiv šestorice pripadnika JNA optuženih da su od listopada 1991. do kolovoza 1992. naređivali i vršili mučenje, nečovječno postupali i nanosili velike patnje ratnim zarobljenicima i civilima dovođenim s dubrovačkog područja. Prema optužnici, u logoru u Morinju zlostavljano je 169 civila i ratnih zarobljenika.

U dva do sada provedena prvostupanjska postupka okrivljenici su osuđivani na kazne zatvora u rasponu od 1 godine i 6 mjeseci do 4 godine zatvora – ispod minimuma propisanog za kazneno djelo koje im se stavlja na teret. Apelacioni sud ukinuo je obje prvostupanjske presude.

